

μήν πρὸς τὰς γείτονας μας νὰ κερδήσωμεν τὴν ἀγάπην αὐτῶν.

4. Ἀφ' ἧ κερδήσωμεν ἡμεῖς μὲ τὸ καλὸν μας πολίτευμα τὴν ἀγάπην τῶν γειτόνων μας, ἐμπορεῖμεν, εἰάν καταστήσωμεν εἰς ἀνάγκην, νὰ ἐλπίσωμεν ἀναμφιβόλως βοήθειαν ἀπὸ αὐτῆς.

5. Ἐξ ἀρχῆς ἔκ ἀνωθεν φαίνεται νὰ ἐγνωρίσαν οἱ ἄνθρωποι ταύτην τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἡ φιλία τῶν γειτόνων μας εἶναι ὠφελιμωτάτη: διότι ὁ Σολομὼν λέγει Παροιμ. Κεφ. 27. σ'χ. 50. „Κρείσσων γείτων ἐγγυς, ἢ ἀδελφὸς μακρὰν οἰκῶν.“ Διὰ τῆτο ἐπρόσαξε ἔκ ὁ Θεμισοκλῆς τὸν κήρυκα ἦτοι διαλαλητὴν, ὅταν ἤθελε νὰ πωλήσῃ τὸ ὑποσατικόν τε, νὰ κηρύξῃ, ὅτι ἔχει καλὸν γείτονα.

ΚΕΦ. Ε΄.

Κάτοικοι τῶν χωρίων ἔκ τῶν πόλεων.

1. **Εἰς** τὰς πόλεις κατοικῶν οἱ ἄνθρωποι πλησίον ἀλλήλων, εἰς τὰ χωρία δὲ κατοικῶν μακρὰν ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον. Αἴτιον τῆτε εἶναι, ὅτι εἰς τὰς πόλεις ἔχων χρεῖαν περισσότερον οἱ ἄνθρωποι ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, παρὰ εἰς τὰ χωρία.

2. Οἱ ἄνθρωποι ὅτε κατοικῶν ἔξω εἰς τὰ χωρία ἐναρμόλιονται περισσότερον μόνον εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, διὰ τὰ διδοῦν αὐτῇ καρπὺς, ἀπὸ τῶν ὁποῖος ζῶν οἱ ἄνθρωποι. Ἀλλὰ διὰ τὰ ἐμπορῶσι τὰ σπείρωσι καὶ τὰ φυτεύωσι, δὲν χρειάζονται μόνον τόπον διὰ κατοικίαν, ἀλλὰ πρέπει τὰ ἔχωσι καὶ κάμπαν, ὁ ὁποῖος εἶναι πολὺ εὐρυχωρότερος τόπος.

3. Ἐπειδὴ δὲν ἐμπορῶν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τὰ ἔχωσιν εὐκόλα τὸσον τόπον, ὅσον χρειάζονται εἰς τὸ τὰ σπείρωσι καὶ τὰ φυτεύωσιν ἐπιφελῶς, διὰ τὰ ἐμπορῶσι καὶ ἀποκτήσωσι τὰ πρὸς ζωάρκειαν, ἀφίνον οἱ αὐτάρχοι καὶ οἱ τεχνίται εἰς τὴν χωρικὴν τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, καὶ κατοικῶν εἰς τὰς πόλεις, διὰ τὰ ἐμπορῶσι μὲ περισσότεραν ἡσυχίαν τὰ δελεύωσι.

4. Ἐπειδὴ πολλοὶ χωρικοὶ κερδαίνον μὲ τὴν ἐπιμελῆ καλλιέργειαν τῆς γῆς πολὺ περισσότερα ἀπὸ ὅσα χρειάζονται εἰς τὸ τὰ προβλέψωσι τὰς χρεῖας τῶν, ἐμπορῶν τὰ δώσωσι τὴν περίσσειαν ἢ ἀφηνίαν τῶν καρπῶν καὶ φυτῶν εἰς τὴν πόλιν, ἀντὶ τῶν ὁποῖων λαμβάνουσιν ἀπὸ τῶν πόλιν ἄλλα πράγματα, τὰ ὁποῖα συντείνουσιν κάλιν εἰς τὴν ἀνάγκασιν αὐτῶν.

5. Ἄν καὶ οἱ χωρικοὶ δίδον τὴν ἀφηνίαν τῶν ἰδίων καρπῶν καὶ φυτῶν εἰς τὴν πόλιν, ὅμως ἕδεν ἦττον χρειάζεται ἓνας τεχνίτης τῷ ἄλλῳ τὴν βοήθειαν τὸσον, ὅτι δὲν ἐδύνητο τὰ κάμνη καθὼς πρέπει τὸ ἐργόχει-

ρόν τε, εὐὰν ἑκατοικῆσεν ἕτος μακρὰν ἀπ' ἐκεῖνον. Ὅθεν εἶναι καλὸν τὸ νὰ κατοικῶσιν ἕτοι εἰς τὴν πολιτείαν τόσον πλησίον ἕνας τῆ ἄλλῃ.

6. Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν αἰτίαν νὰ δυσαρξῶμεν εἰς ταύτην τὴν διάταξιν, ἐπειδὴ ἀλλέως, εὐὰν δὲν εἶχε γένη αὐτὴ ἡ διάταξις, δὲν ἤθελον φθάσει βέβαια αἱ τέχναι ἔξ αἱ ἐπισήμαι εἰς ἐκεῖνον τὸν βαθμὸν τῆς τελειότητος, εἰς τὸν ὅποιον ἔφθασαν τὴν σήμερον.

7. Ἐὰν ἤθελε καθ' ἕνας νὰ κατοικῆ εἰς τὴν πολιτείαν ἔξ νὰ γένη αἰθένης, ἡ ἐπισήμων, ἡ τεχνίτης, ἡ πραγματευτής, ἔξ δὲν ἤθελε κανέννας πλέον νὰ σπεῖρη ἔξ νὰ φυτεύῃ, ἡ νὰ δαυεύῃ τὴν γῆν, ἡ ἤθελε γένη μία πάγκοινος σύγχυσις, δυσυχία, ἔξ ἀνάγκη εἰς τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ΣΤ'.

Πολιτικὴ διάταξις.

1. Ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι κατοικῶν ὁμῶς εἰς μίαν πολιτείαν ἡ εἰς ἕναν τόπον, εἶναι πλησιέστεροι, παρὰ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι κατοικῶν εἰς διαφορὰς πολιτείας ἔξ τόπους: διότι γνωρίζον καλλίτερα ἕνας τὸν ἄλλον, συνανασρέφονται περισσότερον ἀναμετα-

ξύτων, ἔχον περισσοτέραν ἀφορμὴν νὰ βοηθῶσι
 ἢ νὰ ὠφελῶσιν ἕνας τὸν ἄλλον.

2. Οἱ ἄνθρωποι ὅπῃ ζῆν ἔτις ἀντάμα, ὁμιλῶν
 μίαν γλῶσσαν. Ἡ αἰτία εἶναι, ὅτι εἶχαν ἀπὸ πο-
 λὺν καιρὸν πλεόν συνανατροφὴν ἀναμεταξύτων. Ἀλλὰ
 μὴτ' ἐδίκοιτο, εἰάν δὲν ἦτον τῆτο, νὰ συνανα-
 τρέφονται ἔτις ἀναμεταξύτων, ἐπειδὴ ἀλλῶς δὲν
 ἐκατάλαμβανεν ἕνας τὸν ἄλλον.

3. Ἐχθῆνοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἐνώθησαν κατ'
 ἀρχὰς μετ' ἀλλήλων νὰ κατοικῶσιν ἀντάμα, δὲν τὸ
 ἔκκεμαν βέβαια δι' ἄλλον σκοπὸν, παρὰ δι' Ἀσφά-
 λειαν. Ὑποχέθησαν ἔν αὐτοῖ νὰ βοηθῶσιν ἕνας
 τὸν ἄλλον, εἰάν ἤθελαν ὀρμήσει κατ' αὐτῶν τὰ θη-
 ρία, ἢ ἤθελαν τὲς πολεμήσει ἐχθρικῶς ἄλλοι ἄγριοι
 ἄνθρωποι, ἐπειδὴ ἐγνώρισαν καλὰ, ὅτι ἐνωμένοι
 ὄντες ἤθελον δυνηθῆ καλλίτερα ν' ἀνθίστανται εἰς τὴν
 ὀρμὴν τῶν θηρίων, ἢ εἰς τὰς καταδρομὰς τῶν πο-
 λεμίων.

4. Κατ' ἀρχὰς ἦτον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἔτις ἐνωμέ-
 νων ἀνθρώπων πολλὰ μικρὸς, ἀλλ' ὀλίγων κατ' ὀ-
 λίγων ἔγινε μεγαλειότερος ἔξ ἠυξήσε τόσον, ὅτι ἐ-
 συσῆθη τέλος πάντων μία μεγάλη συντροφία πολλῶν
 φαμιλιῶν, αἱ ὅποιοι ἐνώθησαν ἀναμεταξύτων διὰ
 τὴν κοινὴν αὐτῶν ἀσφάλειαν. Ἡ ταιαύτη συντροφία
 τῶν ἐνωμένων ἀνθρώπων καλεῖται Γένος ἢ Ἔθνος,
 ἔξ ἐνὲ μέρους τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἢ ὁποῖα αἰ-

νήκει εἰς τὸτο τὸ γένος, λέγεται Ἐπί-
κράτεια αὐτῆ.

5. Οἱ ἄνθρωποι ἐσύναψαν ἔπειτα μὲ ταύτην τὴν ἀσφάλειαν, τὴν ὁποῖαν ἐζήτην διὰ ταύτης τῆς ἐνώσεως ν' αὐξήσωσιν ἀναμεταξύτων, ἔ τὴν Ἀνάπαυσιν τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν εὐκολίαν τῆ ν' ἀποκτήσῃ τις μὲ τὴν ἐπιμέλειαν τὴν κυβέρνησίν τε.

6. Ἀφ' ἧ ἐσύστησαν οἱ ἄνθρωποι μίαν φορὰν περισσότερας μεγάλας συντροφίας ἀναμεταξύτων, ἐπιθυμῶσε κάθε συντροφία ὄχι μόνον νὰ ἦναι ἀσφαλὴς ἀπὸ τὴν ἄλλην, ἀλλὰ νὰ φέρῃ τὸ πρᾶγμα ἕως ἐκεῖ, ὥστε νὰ μὴ φοβῆται ποσῶς ἡ συντροφία των ἀπὸ τὰ μέλη της, ἔ κάθε μέλος τελείως ἀπὸ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς συντροφίας τε, ἐπειδὴ ἀλλέως δὲν ἤθελαν ἀπολαύσει τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν.

7. Ὅταν ζῆν περισσότεραι φαμίλια εἰς μίαν συντροφικὴν ἐνωσιν ἐμπορῆν νὰ γίνωνται πολλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀποβλέπεν εἰς ὅλης, συμφέρει δηλαδὴ εἰς ὅλης κοινῶς νὰ ἦναι ἀσφαλεῖς περὶ τῶν ἰδίων ὑπαρχόντων, ἔ ὅλοι ἐπιθυμῶν ν' ἀπολαμβάνωσι μὲ ἡσυχίαν τὰς καρπύς τῶν κόπων των. Ἐπρεπε λοιπὸν ν' ἀποφασισθῇ ῥητῶς, ἡ νὰ συμφωνηθῇ ὑπὸ πάσης τῆς συντροφίας τί πρέπει νὰ κάμνη ἡ νὰ μὴ κάμνη κάθε μέλος τῆς συντροφίας, διὰ νὰ μὴ ταράττηται ἡ ἀσφάλεια ἔ ἡ ἀνάπαυσις τῶν ἄλλων.

λων. Ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ἢ συμφωνία τί πρέπει νὰ κάμνη καθ' ἑνας, διὰ νὰ ἴρῃαι εἰς ὄλως καλά, λέγεται Νόμος.

8. Δὲν ἔφθανε μόνον νὰ τεθῶσι νόμοι, ἀλλ' ἔπρεπε ἔ νὰ φροντίζωσι, διὰ νὰ πολιτεύηται κάθε μέλος τῆς συντροφίας κατ' αὐτὸς. Ἐπειδὴ ὅμως ἦτον τῶν ἀδυνάτων νὰ ἐπαγρυπνῇ ὅλη ἡ συντροφία εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἀπ᾽ ἐθεντῶν νόμων, ἦτον χρεῖα νὰ ἐκλεχθῶσι μερικά ὑποκείμενα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐδόθη ἢ ἐπισκασία νὰ προσέχωσι, διὰ νὰ μὴ παραβαίη τις τὲς νόμους. Ταῦτα τὰ ὑποκείμενα ὀνομάζονται Ἐξουσιασαί.

9. Ἐξουσιασὰς ἐκλεξεν ἡ συντροφία, ὅσους ἐνόμιζε καλωτάτους ἔπιτηδειοτάτους εἰς τῷτο, τὲς ὁποῖους ἔ ἐκόσμησεν ὁμῶ, καθὼς ἦτον ἀναγκαῖον, μὲ τὴν πρέπεσαν δύναμιν ἔ ὑπόληψιν, διὰ νὰ ἐμπορῶσι καθὼς πρέπει νὰ ἐνεργῶσι τὰς προσαγάςτων, νὰ βιάζωσιν ἐκεῖνους, ὅσοι ἤθελαν πράξει παρὰ τὲς νόμους, ἔ εἰν πράξωσι τί ἐναντίον αὐτῶν, νὰ τὲς παιδεύωσι: ὁπότι τῶρα ἦτον νόμος νὰ ὑπακῆ τις εἰς τὸν προζάζοντα, ἔ ὅσις ἦτον ἀπειθὴς εἰς τὰς προσαγάςτε, δὲν ἦτον ἀπειθὴς εἰς αὐτὸν, ἀλλ' εἰς ὅλην τὴν συντροφίαν, ἡ ὁποῖα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐπισκασίαν.

10. Ὅλοι οἱ κάτοικοι ἐνὸς τόπου λατῶν εἶναι ὑποκᾶτω εἰς ἕναν ἐξουσιασᾶν, ἔ εἰν αὐτὸς προζάζᾶ

τίποτε ἢ ἐμποδίζει, τὸ κáμνει διὰ τὸ συμφέρον ὅλης τῆς συντροφίας. Ὅθεν χρεώσεται ἕκαστος νὰ ὑπακύνῃ εἰς τὸν ἔξουσιασὴν τοῦ.

ΚΕΦ. Ζ΄.

Γενικὴ ἔνωσις τῶν ἀνθρώπων
μετ' ἀλλήλων.

1. Ἐξόχως τῶν διαφόρων χωρισῶν ἐνώσεων, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκονται οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἀλλήλους, καθὼς ἕως τώρα εἶδομεν, παρ. χάριν ὡς ἀνδρόγυνα, ὡς γονεῖς καὶ τέκνα, ὡς ἀδελφοὶ, ὡς συγγενεῖς, ὡς αὐθένται καὶ δούλοι, ὡς γείτονες, ὡς κάτοικοι ἐνὸς χωρίου, μιᾶς πόλεως, ἐνὸς τόπου, οἱ ἕποισι ὁμῶς συνισῶσι μίαν μεγάλην συντροφίαν, εἶναι καὶ μία Γενικὴ Ἐνωσις, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρισκόμεθα ἡμεῖς μετ' ὅλης τῆς ἀνθρώπου, εἰς τρόπον ὅτι μᾶς μέλει πολὺ διὰ κάθε ἀνθρώπου ὡς ὁμόφυλον.

2. Ὅταν εὐρισκόμεθα ἡμεῖς εἰς ἀνάγκην, ἐλπίζομεν ἀπὸ τῆς ἄλλης ἀνθρώπου, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ εἶναι ἄνθρωποι, νὰ μᾶς βοηθήσωσι.

3. Ἡμεῖς δὲν ἠθέλαμεν εἶσθαι ἀξιοὶ τοῦ ὀνόματος τῶν καλῶν καὶ συμπαθητικῶν ἀνθρώπων, εἰάν ἡρνώμεσθαι εἰς ἕναν δυσυχῆ ἀνθρώπου τὴν βοήθειαν διὰ τοῦ

το μόνον, ὅτι δὲν ἔχομεν καμίαν χωριστὴν οὐσίαν πρὸς αὐτόν.

4. Καθὼς εἶναι ἀρετὸν εἰς ἡμᾶς τὸ νὰ μᾶς βοηθῆ ἓ ἓνας ξένος πάντῃ ἀγνώριστος ἄνθρωπος, ὅταν εὐρισκώμεθα εἰς ἀνάγκη: ἔτιωσ εἶναι ἀρετὸν ἓ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας ἀνθρώπους.

5. Ἐπειδὴ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐμπορῶν εὐκόλῃ νὰ ἔλθωσιν εἰς ἀνάγκη, ὥσπερ νὰ χρειάζονται ἓ ἀπὸ ἓνα ἀγνώριστον ἄνθρωπον βοήθειαν, δὲν δυνάμεθα ποτὲ νὰ εἰπῶμεν, ὅτι δὲν μᾶς μέλει τελείως διὰ τῆτον ἢ ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον: διότι κυρίως εἰμευθεν ὅλοι μέλη μιᾶς μεγάλης φαμιλίας.

6. Ἐκεῖνο ὁ πῦρ θέλεις νὰ σοὶ κάμνη ὁ ἄλλος, κάμνετο καὶ σὺ εἰς τὸν ἄλλον. Οὗτος εἶναι ὁ πρῶτος κανὼν, κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ πολιτευώμεθα εἰς ὅλας μας τὰς πράξεις πρὸς τὰς ἄλλας ἀνθρώπους. Διὰ τῆτο εἶναι χρέος μας νὰ ἡμεθα ἀρετοὶ, ἀγαθοποιοὶ, φιλυπεργοὶ, φιλόφρονες ἓ ἐπιεικεῖς πρὸς ὅλας ἓ πρὸς τὰς πάντῃ ἀγνώριστους ἀνθρώπους, ἓ νὰ τὰς προλαμβάνωμεν μὲ τὴν πρέπυσαν τιμὴν, πρὸ πάντων δὲ νὰ ἡμεθα φιλαλήθεις ἓ εἰλικρινεῖς πρὸς καθ' ἓνα.